

Fornebu 2035 – Strategi for utvikling av fornebusamfunnet

Kommentarer til de innkomne høringsuttalelser

Det er kommet inn 12 uttalelser til høringsdokumentet. De fleste avsenderne har også avgitt uttalelse til kommunedelplan 3. Nedenfor redegjør rådmannen kort for og kommenterer innholdet i hver uttalelse.

1. Fornebupiloten og Fornebulandet Vel

De to lokalbaserte organisasjonene har levert en samlet uttalelse. I høringsperioden er det arrangert et åpent møte der organisasjoner og befolkning på Fornebu fikk anledning til å bidra til høringen. Uttalelsen er konsentrert om

- behovet for aktivt å arbeide for å prioritere ulike møteplasser for befolkningen på Fornebu,
- forslag om å utvikle lokaldemokratiske strukturer for å finne løsninger på lokale utfordringer og
- støtte til strategiens forslag til tema og oppgaver for perioden 2018-2020, med forslag om å starte med tema som handler om ungdom, om Tårnet senter og om midlertidig bruk av ubrukte arealer.

I uttalelsen foreslås det å etablere ulike råd bestående av personer fra lokalmiljøet. Rådene skal spille en rolle for utvikling av lokalsamfunnet, men også være et talerør til kommunens folkevalgte og administrasjon. Det er ikke beskrevet hvordan slike råd skal velges eller hva slags fullmakter de skal ha, men det foreslås å prøve ut en modell over en periode for å gjøre erfaringer og lære.

Rådmannens kommentar:

Behovet for møteplasser er trukket frem i uttalelsen. Det er naturlig at dette er aktuelt ettersom befolkningen øker. Samtidig blir det også synliggjort at «møteplasser» i denne og andre uttalelser, er et vidt begrep som skal dekke ulike behov for ulike grupper av folk. Rådmannen merker seg at grensesentrene ikke oppfattes som samlingssted for andre enn de som bruker tjenestene der. Fremover blir det viktig å gjøre disse sentrene tilgjengelig for ulik og allsidig aktivitet, som de er bygget og tilrettelagt for.

Uttalelsens forslag til lokaldemokratiske råd og utvalg, bør – hvis det er aktuelt – vurderes som del av den politiske rådsstrukturen i kommunen før kommende lokalvalg.

For øvrig kan uttalelsens ulike momenter tas med i arbeidet med temaene i handlingsplanen 2018-2020.

2. Beboeraksjonen for Fremtidens Fornebu

Beboeraksjonen består av en gruppe mennesker bosatt på Fornebu med interesse for og kompetanse på ulike sider av fornebusamfunnets utvikling fremover. Høringsuttalelsen er delt i to; først kommer generelle bemerkninger om hva som er viktig for å sikre deltakelse og involvering i arbeidet, deretter følger konkrete kommentarer og forslag til endringer i teksten i høringsdokumentet.

Beboeraksjonen er i del I opptatt av at deltakelse og involvering må oppleves som reell, at alle relevante organisasjoner involveres og at ulike synspunkter og vurderinger blir anerkjent som del av prosessen frem mot beslutninger. Det er forventninger til at kommunen har fokus på at byen bygges for innbyggerne og på at fellesskapets verdier sikres og ivaretas. Aksjonen peker på behovet for at innbyggere og sivilsamfunn må involveres slik at det skaper engasjement. Dette mener de kan skje

ved bruk av arbeidsformer som ByLab og UrbanLivingLabs. Det vil også være viktig å etablere en digital plattform for kommunikasjon og samhandling.

Aksjonen mener at attraksjoner på Fornebu først og fremst skal være til for innbyggerne og dernest for besøkende. Det er viktig at sosial og annen infrastruktur bygges samtidig med boligene. Uttalelsen gir også sin støtte til at det etableres aktive møteplasser og at tomme områder tas i bruk til midlertidige formål.

I del II er det forslag til endringer i formuleringer i teksten i strategidokumentet. Det foreslås også tilføyelser i forslaget til handlingsplan for 2018-2020. Noen av dem er forslag til språklige forenklinger og presiseringer, men andre er forslag som innebærer endrede prioriteringer og valg som i like stor grad gir føringer for arbeidet med KDP3 som for samfunnsstrategien.

Rådmannens kommentar:

Beboeraksjonens generelle bemerkninger konkretiserer og utdypet deler av det som løftes frem i høringsdokumentet. Det vil være naturlig å følge dette opp i praksis ute på området. Bylaboratorium er en arbeidsform som kan tas i bruk, jfr også uttalelsen fra Fornebupiloten og velforeningen. Og Urban Living Labs vil være aktuelt å drøfte når klimaklok delingsøkonomi er tema. Rådmannen vil også følge opp kontakten med SmartCity vedr digital plattform for kommunikasjon og samhandling.

I selve saksfremlegget vil rådmannen kommentere nærmere de forslag til nye tema i handlingsplan 2018-2020 som er foreslått.

3. Flytårnet Kultursenter (tidligere Gamle Fornebu Kultursenter)

Kultursenteret er etablert i deler av bygningsmassen i tårnområdet. Virksomhetene leier sine lokaler fra OBOS som fortsatt eier området og bygningsmassen. Senteret har visjoner om videre utvikling og om områdets plass og betydning for fornebusamfunnet.

Høringsinnspillet peker på at bygningene ved flytårnet er en kontrast til den øvrige bygningsmasse på Fornebu og representerer områdets historie. På stedet bør det utvikles en «kulturellt relatert samlokalisering», med tilbud til alle deler av befolkningen i form av en blanding av frivillige virksomheter og kulturbedrifter.

Rådmannens kommentar:

Det er innspill fra Flytårnet Kultursenter som bør tas med i det videre arbeidet. Senteret vil sammen med andre bli invitert til å delta i prosesser som skal konkretisere hvordan tårnområdet med eksisterende bygningsmasse kan utvikles som et lokalsenter på Fornebu.

4. Selvaag Bolig

Selvaag Bolig ønsker å engasjere seg i arbeidet med de langsiktige tankene om hva Fornebu skal bli og hvordan samfunnet skal utvikles på veien. Deler av høringsinnspillet søker å gi begrunnelse for at det også for samfunnsutviklingen vil være klokt å la boligbygging på Fornebu Sør – der det er mulig – gå parallelt med etablering av Fornebubanen. Når det gjelder utvikling av området Fornebu Brygge, ønsker Selvaag Bolig å gjennomføre en grundig medvirkningsprosess med spesielt barn og unge som bor på Fornebu i dag. De ser gjerne deltakelse og samarbeid med kommunen i denne forbindelse, og ønsker å samkjøre seg med tankene rundt midlertidige tiltak som et identitetsskapende grep i denne sammenheng.

Rådmannens kommentar:

Det er naturlig at kommunen deltar når Selvaag Bolig setter utvikling av Fornebu Brygge på dagsorden. Det er spesielt bra at dette arbeidet kan skje tidlig i utviklingsprosessen sammen med spesielt barn og unge, jfr. også synspunkter fra Beboeraksjonen om samme tema. For øvrig vil Selvaag Boligs innspill bli vurdert på vanlig måte i oppfølging av kommunedelplan og de vanlige reguleringsprosesser.

5. Kirkelig fellesråd i Bærum

I uttalelsen fra Kirkelig fellesråd foreslås det at handlingsplanen 2018-2020 får et nytt punkt om Fornebu S med kjøpesenter og sambrukskirke, at sambrukskirken blir bygget så fort som mulig og at det i påvente av den etableres midlertid møteplass på området.

6. Stab i Fornebulandet menighet

Uttalelsen fra menighetsstaben argumenterer for og støtter opp under fellesrådets forslag til tillegg til handlingsplan 2018-2020.

7. Menighetsrådet i Fornebulandet menighet

Uttalelsen fra menighetsrådet peker på at det lenge har vært aktuelt å bygge kirke/møteplass på tomten ved Fornebu S. En flytting av kirken til et annet sted på området, vil slik menighetsrådet ser det, isolere den til å bli et rent kirkelig bygg. Ved Fornebu S kan de kirkelige aktivitetene bli en del av det sosiale og kulturelle livet på Fornebulandet.

Rådmannens kommentar:

Innspillene fra kirkelige organer i kommunen og på Fornebu, er stemmer i en offentlig ordveksling som pågår om møteplasser og kirkerom på Fornebuområdet. I samfunnsstrategien skal det ikke tas stilling til spørsmål om tidspunkt og sted for utbygging av sosial infrastruktur. Det som handler om midlertidig bruk av ledige arealer, er imidlertid tema. Samtalen om og oppfølging av behovet for møteplasser er allerede kommentert og vil bli fulgt slik det er foreslått i handlingsplanen.

8. Bærum Kulturråd

Kulturrådets høringsinnspill understreker behovet for at Fornebu fremover får en identitet som knytter området til Bærum kommune. Det handler kanskje mest om at det på området etableres strukturer og aktiviteter som knytter folk til området, det være seg skoler som lokale kulturhus, fremføringsarenaer med kapasitet og kvalitet til at det kan skapes opplevelser for både unge og voksne, god infrastruktur for aktivitet og et attraktivt kunstnermiljø i bygningene ved flytårnet. Kulturrådet ser også for seg at Nansenparken bør kunne bli en arena for festivaler og aktiviteter av ulike art.

Rådmannens kommentar:

De frivillige rådene i kommunen fyller sine funksjoner ved å være talerør og koordinator for frivillige organisasjoner og aktører i dialogen med kommunen. Med sine innspill kan kulturrådet spille en rolle i utvikling av kulturmiljø og det frivillige kulturtilbud på Fornebu.

9. Besøkssenter våtmark Oslo

Besøkssenteret mener at forslaget til strategi inneholder mye bra, men at det også bør fremheve mulighetene som ligger i å utvikle tilbudet ved Naturhuset på Lilløyplassen. Det er aktuelt med både en oppgradering av huset og etablering av tilleggslokaler i nærområdet.

Rådmannens kommentar:

Tilbudet på Lilløyplassen er faglig godt forankret og blir brukt av Bærums befolkning. Hvis Besøkssenter våtmark Oslo tar initiativ til en egendrevet utvikling, kan kommunen se på hva det er mulig å få til, men senteret bør arbeide for å finne finansiering til utvidet aktivitet andre steder.

10. Dyrevernalliansen

Alliansen tar i sitt høringsinnspill til orde for at det ikke etableres akvarium på Fornebu. Den baserer sin anbefaling på at et slikt anlegg ikke inviterer til lokal deltakelse og eierskap, at det er økonomisk risikabelt, at det vil ødelegge strandsonen i området og at det kan få mye negativ omtale på grunn av dårlig dyrevelferd. Innspillet redegjør nærmere for de ulike begrunnelsene.

Rådmannens kommentar:

Dersom akvarieprosjektet blir videreført, vil muligheter for synspunkter fra interesseorganisasjoner, deriblant Dyrevernalliansen, bli ivaretatt gjennom planprosessene.

11. Den Norske Ballettskole i Bærum kommune

Ballettskolen satser på utvikling av talenter innen området klassisk ballett. Skolen driver sin virksomhet på kommersiell basis og ønsker at Fornebu kan bli et kraftsenter for klassisk ballett, ved at det etableres lokaliteter som trengs for å kunne tilby infrastruktur og anlegg for både trening og fremføring. Innspillet åpner for at senteret kan utvikles sammen med private aktører og at det også kan bli behov for å etablere et privat skoletilbud knyttet til senteret.

Ballettskolen er i dag etablert i Bærum gjennom undervisning på Bærum Montessoriskole og Den internasjonale skolen på Bekkestua. Skolen driver også et satsingsparti på Folkets Hus i Sandvika.

Rådmannens kommentar:

Rådmannen legger til grunn at en kommersiell aktør som Den Norske Ballettskole, bygger og driver sin virksomhet i et privat marked. Om det finnes private aktører som vil være med å etablere den infrastruktur som trengs, vil kommunen behandle et initiativ på vanlig måte.

12. Camilla Røssaak

Uttalelsen har form av en presentasjon med utgangspunkt i beskrivelser av Fornebuområdet som et grendesamfunn og forventninger til livet der. Videre er det synspunkter på hva som bør legges vekt på i utviklingen fremover, både når det gjelder fysisk utforming av området, relasjonsbygging mellom mennesker og generasjoner, bruk av parker og festplass og midlertidig bruk av tomme områder. Presentasjonen konkluderer med tilslutning til Fornebuerkleringen og følgende kjennetegn for god utvikling av samfunnet: Aktiviserende bomiljø, gode og inkluderende (sosiale) miljø og et grønt og klimarobust Fornebu.

Rådmannens kommentar:

Enkeltpersoner med engasjement og meninger trengs fremover når konkrete utviklingsoppgaver skal settes på dagsorden. Innspillet vil egne seg godt som oppspill til samtaler og debatt mellom ulike aktører på Fornebu.

Generelt til høringsuttalelsene

Rådmannen har i høringsdokumentet forsøkt å tegne det lokale «aktørkartet» og beskrive utfordringer og muligheter for fornebusamfunnet fremover. Det er foreslått tema der resultater ikke er gitt på forhånd, men samskapes i et felles arbeid.

Generelt sett er høringsuttalelsene mer opptatt av å beskrive konkrete behov og komme med forslag til løsninger og prioriteringer, enn å kommentere arbeidsformer. Men samlet sett leser likevel rådmannen uttalelsene slik at det overveiende gis støtte til ideen om å utvikle samfunnet i et samarbeid mellom aktuelle aktører krefter. De som har uttalt seg, ser generelt frem til å delta i dette arbeidet.